

Publicul Arhivelor Naționale ale României despre accesul la cercetarea documentelor și informatizare

Mădălina Diana Rușanu-Radu

Keywords: *National Archives of Romania; Public User; Questionnaire; Access to Documents; Research; Digitisation*

1. Aspecte generale

Prezentul studiu a fost realizat pentru a se constitui într-un capitol al lucrării de disertație, întocmită în vederea absolvirii programului de masterat “Arhivistică Contemporană”, din cadrul Facultății de Arhivistică din București.

Am desfășurat sondajul de opinie în perioada martie-octombrie 2013, prin elaborarea și distribuirea unui chestionar alcătuit din două părți. Cea dintâi conține cinci întrebări de identificare, iar partea a doua (corpul chestionarului) este formată din 16 întrebări¹ de tip deschis, cu caracter descriptiv.

În privința obiectivelor urmărite, dacă în prima parte am încercat să identificăm tipologiile publicului săliilor de studiu din sistemul Arhivelor Naționale ale României și percepția acestuia referitoare la accesibilitatea documentelor, în partea a doua am urmărit să îi surprindem interesul legat de informatizarea ANR.

Difuzarea chestionarului s-a realizat prin două mijloace: poșta electronică (format word)² și rețeaua Facebook (format docs.google.com)³ sub titlul “Digitalizarea documentelor și efectele asupra cercetării în Arhivele Naționale ale României”.

Acesta a fost completat de 74 de utilizatori (istorici, cercetători, cadre didactice de la facultățile de Istorie din țară și din învățământul preuniversitar, muzeografi, filologi, doctori în domeniul istoriei, doctoranzi, masteranzi, jurnaliști, ingineri, economiști, pensionari ș. a.).

Aducem mulțumiri celor care au avut bunăvoința să răspundă întrebărilor chestionarului și sperăm că așteptările acestora legate de subiectul analizat vor fi soluționate, în măsura posibilităților, de către ANR.

Mulțumiri se cuvin de asemenea, colegului Bogdan-Florin Popovici (AN Brașov) pentru sprijinul semnificativ pe care ni l-a acordat, concretizat, la început, prin încurajarea ideii și, ulterior, prin coordonarea cercetării.

Suntem recunoscători, totodată, domnului Gabriel Strugaru, programator, fără a cărui expertiză, nu am fi reușit să reprezentăm grafic, într-un mod profesionist, rezultatele sondajului.

¹ A se vedea Anexa 1.

² A se vedea Anexa 1a.

³ A se vedea Anexa 1b.

Fără a avea pretenția exhaustivității, considerăm demersul nostru ca fiind util⁴, întrucât evidențiază atât punctele forte cât și pe cele slabe ale ANR, pe segmente precum accesul și informatizarea. În plus, întocmai după cum ne-am propus, el prezintă așteptările respondenților cu privire la dezvoltarea în perspectivă a serviciilor furnizate de instituție, pe direcțiile amintite.

2. Interpretarea rezultatelor

Așa cum am precizat, chestionarul începe cu cinci întrebări de identificare, cu scopul de a cunoaște mai bine publicul specific sălilor de studiu ale ANR. În acest sens, răspunsurile primite descriu participării la sondaj sub aspecte precum: profesie, nivelul și domeniul studiilor, sex, vârstă, localitate (domiciliu). Astfel, potrivit datelor obținute, publicul care cercetează documentele create și gestionate de ANR se constituie, în proporție de 51,35% din cadre didactice și/sau istorici, 20,27% cercetători și 12,16% reprezentanți ai altor profesii (muzeografi, bibliotecari, jurnaliști, ingineri, economiști ș. a.). Aceste procente relevă faptul că majoritatea celor care beneficiază de serviciile oferite de ANR prin sălile de studiu sunt utilizatori profesioniști de nivel academic. În sprijinul acestei concluzii vine și faptul că 44,59% dintre respondenți dețin titlul științific de doctor.

În privința vârstei utilizatorilor, am reușit să identificăm două segmente mari, primul cuprins între 30-39 de ani (51,35%) și următorul între 20-29 de ani (22,97%), de unde rezultă că publicul ANR are, preponderent, vârstă medie.

Referitor la domiciliul respondenților, cel mai bine reprezentat este de departe Bucureștiul (48 de participanți = 64,86%), urmat de Iași (6,76%), Alexandria (5,41%), Cluj-Napoca (4,05%), alte localități formând un procent de 13,51%.

În continuare, vom prezenta și analiza răspunsurilor primite la cele 16 întrebări care alcătuiesc corpul chestionarului.

Î. 1. De câți ani cercetați în Sălile de Studiu ale Arhivelor Naționale?

Am considerat relevantă această întrebare întrucât ajută să surprindem experiența respondenților în accesarea informațiilor din documentele ANR. În acest context, aflăm că majoritatea utilizatorilor frecventează sălile de studiu de 5-9 ani (32,43%), următoarea categorie fiind cea cu experiență între 15 și 19 ani (13,51%). Pe baza acestor cifre, se constată că majoritatea celor care au răspuns la chestionar are experiență medie în accesarea și cercetarea documentelor.

Î. 2. Studiați documentele în scop profesional sau personal?

Răspunsurile care au fost oferite la această întrebare clarifică motivele pentru care participării la studiu cercetează documentele. Astfel, un procent însemnat al acestora (75,68%), frecventează sălile de studiu în interes profesional.

⁴ Din păcate, cercetarea a fost limitată ca amploare, din cauza resurselor reduse (logistice, de timp) avute la dispoziție.

Mai mult, întrebați dacă au studiat în arhive din străinătate (**Î. 3.⁵**), au răspuns afirmativ 40,54% dintre respondenți. Aceste rezultate nu fac decât să întărească părerea generală, potrivit căreia publicul-țintă al ANR este de nivel academic.

Î. 4. Ce perioadă istorică se află în sfera dvs. de interes pentru cercetare?

Din analiza datelor obținute ca răspunsuri la această întrebare, reiese deplasarea interesului utilizatorilor de la perioadele medievală și modernă către cea contemporană (54,73%).

Î. 5. Care sunt principalele fonduri și colecții solicitate până în prezent?⁶

Toți cei care au răspuns la această întrebare au cercetat la ANR documente din fonduri administrative, culturale, școlare, economice, judecătorești, sanitare, personale, privind ordinea publică etc., create din evul mediu până în perioada contemporană. Dintre acestea, cele mai cerute au fost: fondul *CC al PCR* (24 solicitanți), *Președinția Consiliului de Miniștri* (16), *Casa Regală* (12), *Ministerul de Interne* (zece), *Direcția Generală a Poliției* (nouă), colecția *Microfilme* (șapte), *Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice* (șapte), *Primăria Municipiului București* (cinci).

Î. 6. Sunteți mulțumit de numărul și calitatea instrumentelor de evidență ale fondurilor și colecțiilor arhivistice deținute de instituția Arhivelor Naționale ale României? Ce vă place și ce vă displace?

În baza răspunsurilor primite la această întrebare, am obținut un *feed-back* referitor la nivelul intelectual și de accesibilitate la inventarele fondurilor și colecțiilor arhivistice. Răspunsurile primite arată că sunt total mulțumiți de inventarele fondurilor numai 37,84%, în timp ce 20,27% sunt mulțumiți parțial, iar 21,62% nemulțumiți.

Î. 7. Considerați că accesul dvs. la documente a fost limitat? În ce fel?

Î. 8. În cazul în care răspunsul la întrebarea anterioară este DA, vi s-a explicat care au fost motivele inaccesibilității documentelor, precum și data la care vor fi disponibile?

Î. 9. Ați beneficiat vreodată de derogări privind accesul la diferite documente? Detaliați.

⁵ Ați cercetat în Arhivele altor state?

⁶ A se vedea Anexa 2, p. 49-51, tabelul aferent **Î. 5.** (referitor la fondurile și colecțiile solicitate până în prezent de către respondenți).

Cu ajutorul întrebărilor 7, 8 și 9, am aflat percepția utilizatorilor asupra gradului în care au avut acces la documentele administrate de ANR. Astfel, datele care reies din răspunsurile la cele trei întrebări indică faptul că peste jumătate (56,76%) au beneficiat de acces nelimitat, în vreme ce 20,27% au obținut derogări de la regulament pentru a putea accesa documentele.

Î. 10. Ați observat îmbunătățiri ale serviciilor oferite de Arhivele Naționale ale României, în ultimii ani?

Prin intermediul întrebării, am reușit să surprindem dinamica serviciilor furnizate de ANR prin sălile de studiu, în ultimii ani. Astfel, considerăm încurajator procentul de 60,81% al celor care au observat îmbunătățiri în acest sens.

Î. 11. Obișnuiți să folosiți Internetul pentru documentare?

Î. 12. Ați accesat vreodată site-ul Arhivelor Naționale ale României? Dacă da, în ce scop?

Întrebările 11 și 12 măsoară, la nivel general, interesul publicului pentru resursele online și, în particular, pentru informațiile conținute de site-ul ANR. Observăm, în urma analizei, că 66,22% dintre respondenți folosesc Internetul pentru documentare, iar 53,60% au accesat site-ul ANR cu scopul de a consulta programul sălilor de studiu, listele fondurilor și colecțiilor, respectiv inventarele publicate online.

Î. 13. Ce dotări tehnice considerați că ar fi necesare la nivelul Sălilor de studiu pentru a putea cerceta la standardele internaționale în domeniul arhivistic?

Prin această întrebare, am obținut câteva puncte de vedere ale participanților la sondaj referitoare la dotările tehnice și tipurile de servicii electronice online și offline necesare pentru sprijinirea cercetării documentelor la sălile de studiu. În topul cerințelor se află scannerul, considerat util de 27,78% dintre respondenți. Urmează solicitările privind amenajarea sălilor de studiu (18,52%): spațiu sporit, mobilier cu lumină și prize individuale, stative pentru dosare, aer condiționat, jaluzele etc. Dotarea sălilor de studiu cu PC a fost considerată utilă de 18,52%. O parte însemnată a publicului nu a răspuns, însă la această întrebare (12,04%).

Î. 14. Sub ce aspecte ar putea îmbunătăți digitalizarea⁷ documentelor Arhivelor Naționale ale României și accesarea lor prin Internet, activitatea dvs. de cercetare? Ce dezavantaje considerați că implică acest proces?

⁷ Prin digitalizare se înțelege conversia documentului de pe suportul inițial, analogic, în format digital, descrierea, procesarea, asigurarea accesului la conținutul digitalizat și preservarea pe termen lung.

Informatizarea serviciilor oferite de ANR prin sălile de studiu este considerată utilă de către public. În acest sens, avantajele informatizării/digitalizării menționate de către respondenți au fost: economie de timp (36,96%), cheltuieli reduse prin evitarea deplasării (28,26%), creșterea randamentului studiului (18,48%), conservarea documentelor (6,52%), program de lucru nerestricționat (5,43%), protejarea sănătății (4,35%).

Participanții la sondaj au identificat și potențiale riscuri ale informatizării/digitalizării, precum: costuri de timp și financiare mari (29,63%), lipsa contactului cu documentul original (18,52%), editarea neprofesionistă a documentelor (11,11%), pirateria informatică (11,11%), pierderea acurateții prin dispariția unor detalii ale documentelor (11,11%), scăderea frecvenței sălilor de studiu și pierderea unor locuri de muncă (7,41%), scoaterea din circuit a documentelor pe durata digitalizării (7,41%), lipsa cunoștințelor PC în cazul cercetătorilor în vârstă (3,70%).

Î. 15. Enumerați fondurile și colecțiile de care sunteți interesat să fie digitalizate, cu prioritate, în cadrul Arhivelor Naționale ale României.

Majoritatea opțiunilor publicului se îndreaptă, și în viitor, către fondurile create în perioada modernă și, mai ales, contemporană⁸. Pe lângă acestea, ne-au atras atenția câteva solicitări privind digitalizarea, cu precădere, a documentelor incluse în: colecțiile cele mai vulnerabile, anterioare anului 1700 (șase respondenți); fondurile cele mai solicitate, după statisticile ANR (patru respondenți).

Î. 16. Propuneri și observații în legătură cu digitalizarea arhivelor istorice și activitățile desfășurate la nivelul sălilor de studiu din cadrul Arhivelor Naționale ale României.

Ca răspuns la această întrebare, am primit o serie de propuneri și observații⁹ referitoare la: categoriile de material arhivistic prioritare a fi digitalizate (12 propuneri), metode privind realizarea digitalizării mai rapid și mai ieftin (12 propuneri), dotarea cu tehnică de calcul și modernizarea sălilor de studiu (nouă propuneri), perfecționarea personalului propriu pentru a veni în sprijinul utilizatorilor (trei observații), reducerea sau eliminarea taxei de fotografiere (două propuneri), facilitarea accesului online la documente și realizarea comenzilor prin e-mail (trei propuneri), digitalizarea documentelor cu respectarea normelor și standardelor tehnice din spațiul european (o observație) etc. Însă, pe cât de interesante și folositoare sunt propunerile și observațiile primite, pe atât de mare este, din păcate, numărul celor care nu au răspuns acestei întrebări (37). Între

⁸ A se vedea Anexa 2, p. 60-62, tabelul aferent Î. 15.

⁹ A se vedea Anexa 2, p. 62-63, tabelul și graficul aferente Î. 16.

motivele invocate de aceștia, predomină lipsa cunoștințelor informatice avansate și a celor tehnice din domeniul arhivisticii.

3. Anexe:

Anexa 1:

Anexa 1a: Varianta de chestionar în format *word* distribuit prin *e-mail*

CHESTIONAR

Profesia:	Nivel de studii:	Sexul	Vârsta:	Localitatea:
	Domeniul:	M F		

Vă rugăm să aveți amabilitatea de a răspunde la următoarele întrebări:

1. De câți ani cercetați în Salile de Studiu ale Arhivelor Naționale¹⁰?

2. Studiați documentele în scop profesional sau personal?

3. Ați cercetat în Arhivele altor state?

4. Ce perioadă istorică se află în sfera dvs. de interes pentru cercetare?

5. Care sunt principalele fonduri și colecții solicitate până în prezent?

6. Sunteți mulțumit de numărul și calitatea instrumentelor de evidență ale fondurilor și colecțiilor arhivistice deținute de instituția Arhivelor Naționale ale României? Ce vă place și ce vă displace?

7. Considerați că accesul dvs. la documente a fost limitat? În ce fel?

¹⁰ Prin Arhivele Naționale ale României se înțelege: Arhivele Naționale Istorice Centrale (București) și cele 42 de structuri teritoriale (servicii, birouri), prin care acestea își exercită atribuțiile.

8. În cazul în care răspunsul la întrebarea anterioară este DA, vi s-a explicat care au fost motivele inaccesibilității documentelor, precum și data la care vor fi disponibile?

9. Ați beneficiat vreodată de derogări privind accesul la diferite documente? Detaliați.

10. Ați observat îmbunătățiri ale serviciilor oferite de Arhivele Naționale ale României, în ultimii ani?

11. Obișnuiți să folosiți Internetul pentru documentare?

12. Ați accesat vreodată site-ul Arhivelor Naționale ale României? Dacă da, în ce scop?

13. Ce dotări tehnice considerați că ar fi necesare la nivelul Sălilor de studiu pentru a putea cerceta la standardele internaționale în domeniul arhivistic?

14. Sub ce aspecte ar putea îmbunătăți digitalizarea¹¹ documentelor Arhivelor Naționale ale României și accesarea lor prin Internet, activitatea dvs. de cercetare? Ce dezavantaje considerați că implică acest proces?

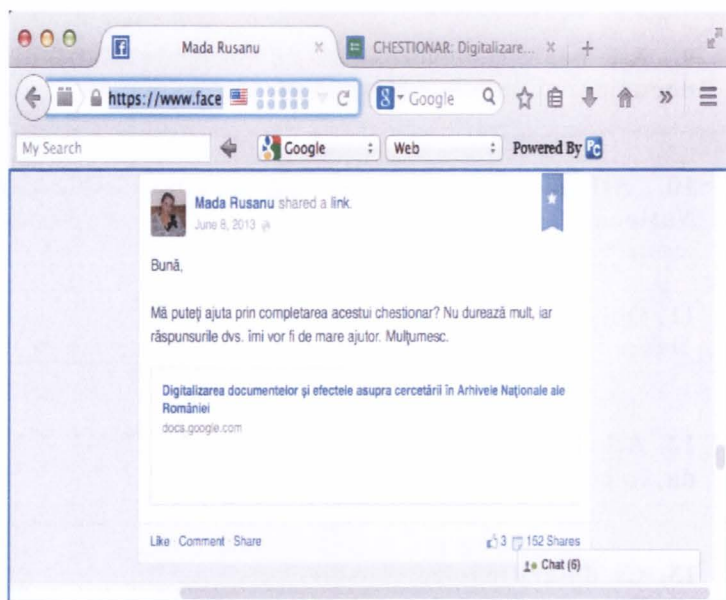
15. Enumerați fondurile și colecțiile, de care sunteți interesat să fie digitalizate, cu prioritate, în cadrul Arhivelor Naționale ale României.

16. Propuneri și observații în legătură cu digitalizarea arhivelor istorice și activitățile desfășurate la nivelul sălilor de studiu din cadrul Arhivelor Naționale ale României.

¹¹ La nivelul unor structuri din cadrul ANR, se află în faza de implementare un Proiect Informatic, care urmărește punerea la dispoziția utilizatorilor, prin intermediul unei aplicații, a documentelor de arhivă istorică digitalizate (scanate) sau primite în format nativ digital.

Data

Anexa 1b: Variantă chestionar format google.docs.com, distribuită prin Facebook

CHESTIONAR: Digitalizarea documentelor și efectele asupra cercetării în Arhivele Naționale ale României

Acest Chestionar, care are drept temă cercetarea în Arhivele Naționale ale României, îmi este necesar pentru a realiza o analiză –parte a lucrării mele de masterat din cadrul Facultății de Arhivistică- despre stadiul actual al serviciilor oferite publicului de Arhivele Naționale ale României, precum și referitoare la valoarea digitalizării a patrimoniului arhivistic și efectele acesteia. Fac precizarea că acest Chestionar, nu reprezintă punctul de vedere al instituției Arhivelor Naționale ale României.

Profesia:

Nivel de studii:

Domeniul:

Sexul:

Vârsta:

Localitatea:

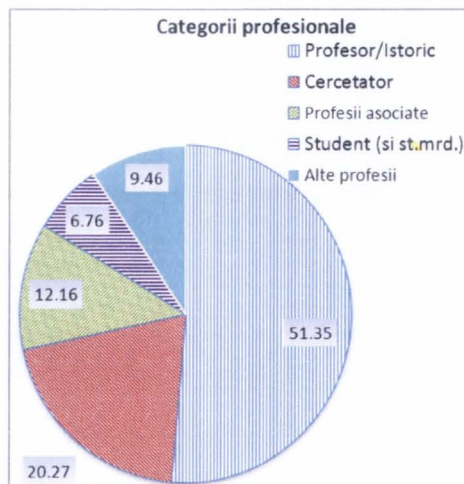
De câți ani cercetați în Salele de Studiu ale Arhivelor Naționale ?

Studiați documentele în scop profesional sau personal?

Anexa 2. Reprezentarea grafică a răspunsurilor:

A fost adresat respondenților un număr de 5 întrebări de identificare a respondenților:

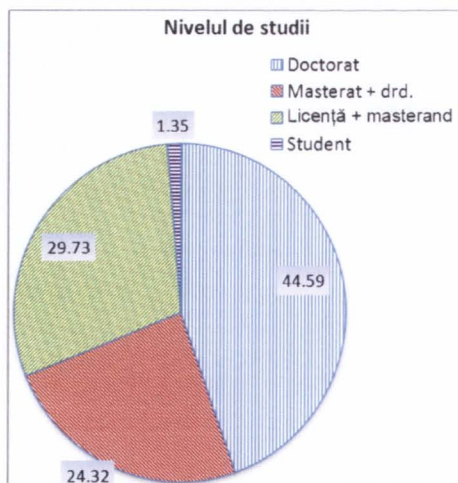
Profesia:

Nivelul și domeniul studiilor:

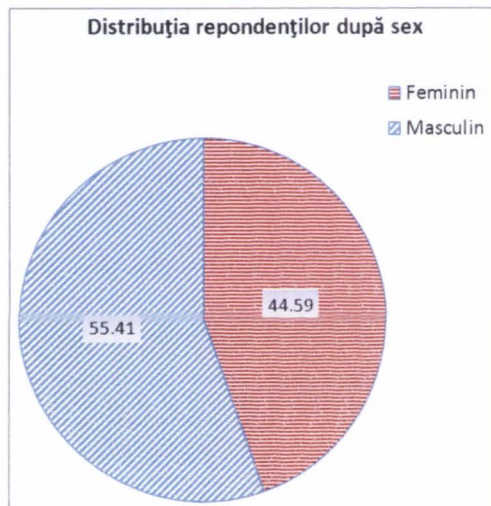
Nivelul de studii	Numar respondenti	Procent respondenti
Doctorat	33	44.59%
St. doctorand	5	6.76%
Masterat	13	17.57%
St. masterand	4	5.41%
Licență	18	24.32%
Student	1	1.35%
Total	74	100%

Nivelul de studii	Numar respondenti	Procent respondenti
Doctorat	33	44.59%
Masterat + drd.	18	24.32%
Licență + masterand	22	29.73%
Student	1	1.35%
Total	74	100%

Sexul:

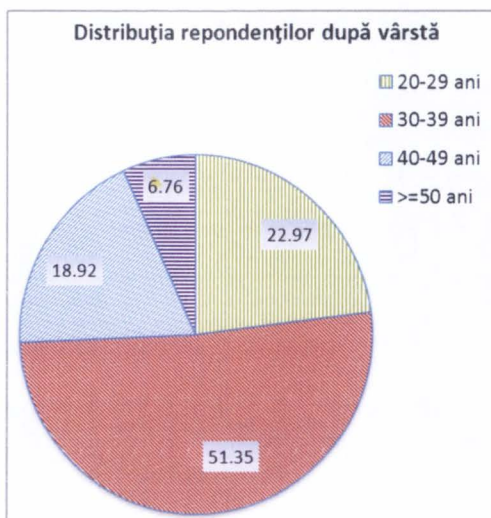
Distribuția respondenților după sex	Numar respondenti	Procent respondenti
Feminin	33	44.59%
Masculin	41	55.41%
Total	74	100%

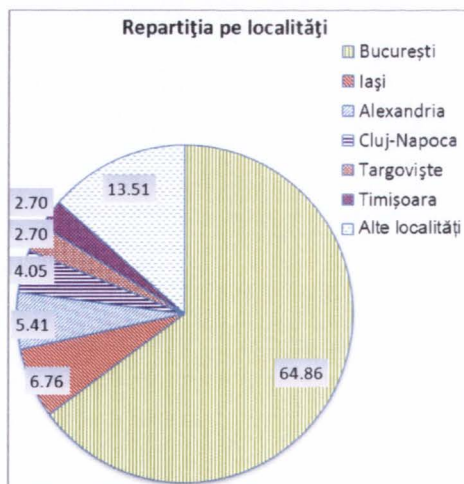
Vârsta:

Distribuția respondenților după vârstă	Numar respondenti	Procent respondenti
20-29 ani	17	22.97%

30-39 ani	38	51.35%
40-49 ani	14	18.92%
>=50 ani	5	6.76%
Total	74	100%

Localitatea:

Repartiția pe localități	Numar repondenti	Procent repondenti
București	48	64.86%
Iași	5	6.76%
Alexandria	4	5.41%
Cluj-Napoca	3	4.05%
Targoviște	2	2.70%
Timișoara	2	2.70%
Alte localități	10	13.51%
Total	74	100%

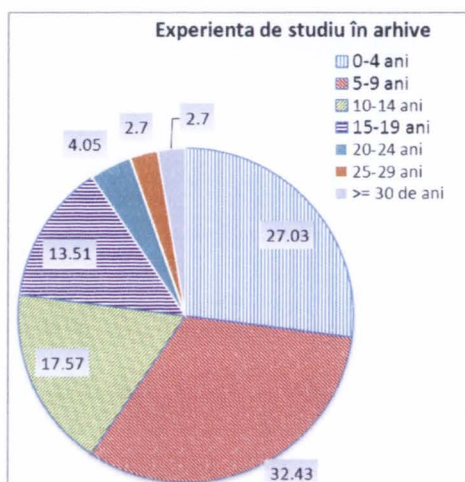

Întrebarea nr. 1: De câți ani cercetați în Sălile de Studiu ale Arhivelor Naționale?

Experiența de studiu în arhive (număr de ani)	Numar respondenti	Procent respondenti
0	4	5.41%
1	2	2.7%
2	2	2.7%
3	5	6.76%
4	7	9.46%
5	10	13.51%
6	6	8.11%
7	1	1.35%
8	4	5.41%
9	3	4.05%
10	5	6.76%
11	1	1.35%
12	4	5.41%
13	2	2.7%
14	1	1.35%
15	3	4.05%
16	1	1.35%
17	3	4.05%
18	3	4.05%
20	2	2.7%
21	1	1.35%
25	2	2.7%

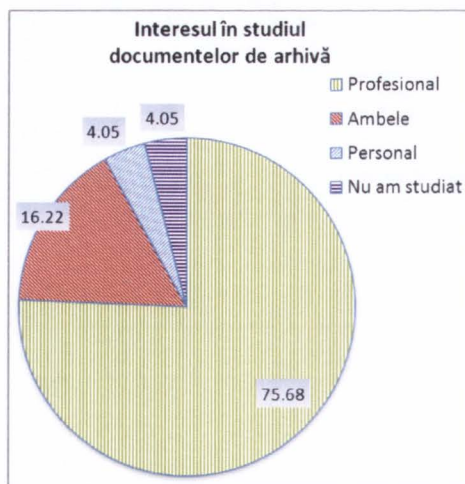
30	1	1.35%
40	1	1.35%
Total	74	100%

Experiența de studiu în arhive (număr de ani)	Numar respondenti	Procent respondenti
0-4 ani	20	27.03%
5-9 ani	24	32.43%
10-14 ani	13	17.57%
15-19 ani	10	13.51%
20-24 ani	3	4.05%
25-29 ani	2	2.7%
> 30 de ani	2	2.7%
Total	74	100%

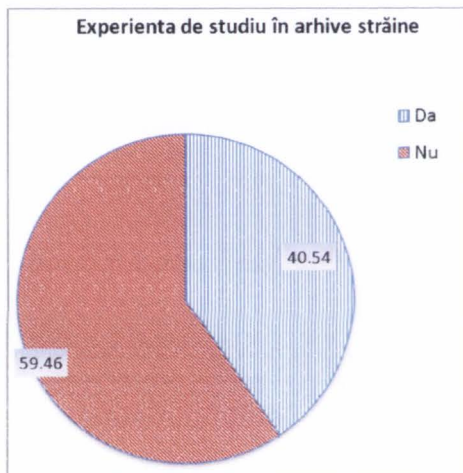
Întrebarea nr. 2: Studiați documentele în scop profesional sau personal?

Interesul în studiul documentelor de arhivă	Numar respondenti	Procent respondenti
Profesional	56	75.68%
Ambele	12	16.22%
Personal	3	4.05%
Nu am studiat	3	4.05%
Total	74	100%

Întrebarea nr. 3: Ați cercetat în Arhivele altor state?

Experiența de studiu în arhive străine	Numar respondenti	Procent respondenti
Da	30	40.54%
Nu	44	59.46%
Total	74	100%

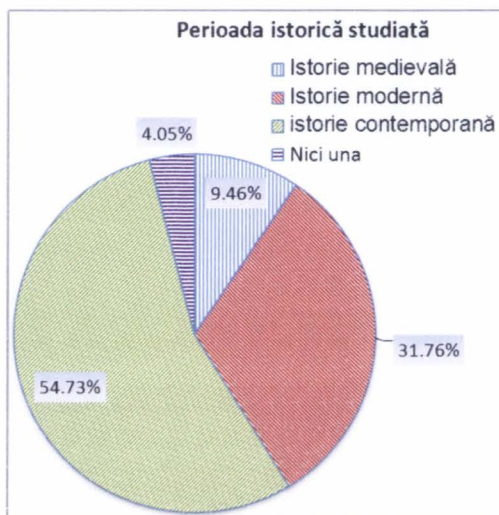
Întrebarea nr. 4: Ce perioadă istorică se află în sfera dvs. de interes pentru cercetare?

Valori absolute (neponderate)¹²

Perioada istorică studiată	Numar răspunsuri	Procent răspunsuri
Istorie medievală	14	12.73%
Istorie modernă	40	36.36%
istorie contemporană	53	48.18%
Nici una	3	2.73%
Total	110	100%

Valori ponderate¹³

Perioada istorică studiată	Numar respondenți	Procent respondenți
Istorie medievală	7	9.46%
Istorie modernă	23.5	31.76%
Istorie contemporană	40.5	54.73%
Nici una	3	4.05%
Total	74	100%

Întrebarea nr. 5: Care sunt principalele fonduri și colecții solicitate până în prezent?

¹² Repondenții au specificat mai multe perioade de interes.

¹³ Răspunsurile respondenților (cu 2, 3 răspunsuri) au fost ponderate: li s-au asignat valori procentuale <1 (0.5, respectiv 0.33).

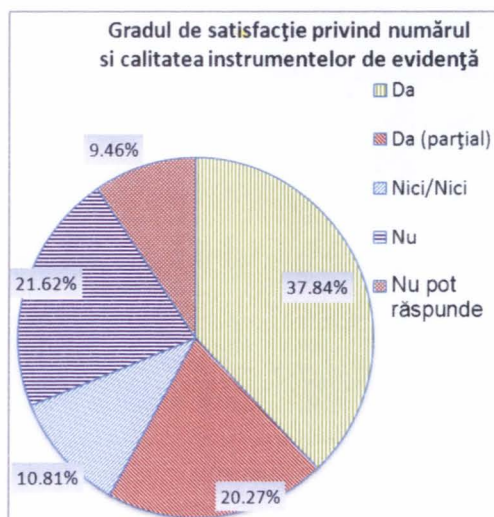
Nr. crt.	Principalele fonduri și colecții solicitate	Numar de solicitanți
1	Fonduri CC al PCR (Cancelarie, Adm.-politică, Secția ideologică, Propagandă și agitație, Organizatorică, Economică, Relații externe)	24
2	Fond Presedintia Consiliului de Miniștri	16
3	Casa Regală (diverse, oficiale), Carol I. Personale, Elisabeta, Ferdinand, Maria, Administrația Domeniului Coroanei	12
4	Ministerul de Interne/MAI (Diverse, Direcția Administrației de Stat)	10
5	Direcția Generală a Poliției	9
6	Microfilme (Anglia, Rusia, Franța, SUA, Austria, Italia, Ungaria etc.)	7
7	Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice	7
8	Primăria Municipiului București (Secretariat etc)	5
9	Arhive personale: Fam. Ghica, Panaitescu	4
10	Fond Prefectura Județului Teleorman	4
11	Fondul de Planuri și Hotărnicii (ANIC)	4
12	Fond PMR CJ Teleorman	3
13	Colecția Gabanyi Ute	2
14	Colecția Posturi de Jandarmi Teleorman	2
15	Documente cartografice	2
16	Fondul Mitropoliei Țării Românești	2
17	Fototeca Arhivelor Naționale	2
18	IGJ	2
19	Legiunea de jandarmi Teleorman	2
20	Ministerul de Război	2
21	Ministerul Economiei Naționale	2
22	Ministerul Propagandei Naționale	2
23	Parlament (ANC)	2
24	Senat	2
25	Arhiva Guvernului	1
26	Arhivele instituțiilor politice, culturale, de învățământ	1
27	Arhivele Universității "Al. I. Cuza"	1
28	ARLUS	1
29	Biroul Electoral al județului Teleorman	1
30	Cabinetul militar	1
31	Camera de Comerț și Industrie București ș. a. (AN București)	1
32	Casa Școalelor	1
33	Catagrafii (ANIC)	1
34	CC al UTC	1
35	Colecția Documente fotografice (Teleorman)	1
36	Colecțiile Achiziții noi pentru anii 1700-1900	1
37	Comitetul pentru Presă și Tipărituri	1

38	Creditul Funciar Rural (ANIC)	1
39	Creditul Funciar Urban (AN București)	1
40	Departamente regulamentare (ANIC)	1
41	DGJ	1
42	Diplomatice	1
43	Documente istorice (fond transferat la BAR), Achiziții Noi	1
44	Documente medievale	1
45	Familii boierești, ministere, moșii și reforme 1921/1945	1
46	Fond Aida Vrioni	1
47	Fond Al. Busuioceanu	1
48	Fond C. Parhon	1
49	Fond CAER	1
50	Fond Comisia de constatarea pagubelor pricinuite de bombardament de pe lângă Tribunalul Teleorman	1
51	Fond Comitetul de stat pentru presă și tipărituri	1
52	Fond Comitetul pentru presă și tipărituri Alexandria	1
53	Fond Curtea cu jurați	1
54	Fond Dudu Velicu	1
55	Fond I. I. C. Brătianu	1
56	Fond Muzeul de Antichități	1
57	Fond PCR CJ Teleorman	1
58	Fond PCR Comitetul Raional Alexandria	1
59	Fond PCR Comitetul Raional Vîrtoape (Teleorman)	1
60	Fond Primaria Comunei Laceni	1
61	Fond Primaria Comunei Orbeasca	1
62	Fond Protoeria Turnu Măgurele	1
63	Fond Reforme Agrare	1
64	Fond Sabin Manuilă	1
65	Fond Școala generala Laceni	1
66	Fond Școala generala Orbeasca de Jos	1
67	Fond Școala generala Orbeasca de Sus	1
68	Fond Stoica Vasile	1
69	Fond Uniunea Județeană a Cooperativelor Agricole de Producție Teleorman	1
70	Fond Universitatea "Al. I. Cuza" (cu toate părțile structurale)	1
71	Fond Visarion Puui	1
72	Fondul Episcopiei greco-catolice Cluj-Gherla	1
73	Fondul Min. Culturii Naționale	1
74	Fondul Ministerul Cultelor	1
75	Fondul Muzeul St. Georges	1
76	Fondul Prefecturii din Alexandria	1
77	Fonduri bancare și ale administrațiilor financiare	1
78	Fonduri de Planuri și Primării (SJAN Vâlcea)	1

79	Fonduri legate de Istoria PCR din perioada interbelica (fondul 95, 96, colecțiile 50, 53, 60, 80 etc.)	1
80	Fonduri mănăstirești (ANIC)	1
81	Fonduri mănăstirești, episcopale	1
82	Fonduri parohiale – direcții județene	1
83	Fondurile de Stare Civilă (SJAN Vaslui și Botoșani)	1
84	Fondurile diferitelor lăcașuri de cult din Țara Românească	1
85	Fondurile localităților Județului Teleorman	1
86	Fondurile Plăților Județului Teleorman	1
87	Guvernarea Antonescu	1
88	IRRCS	1
89	Jandarmeria	1
90	Jurnalele Consiliilor de Miniștri	1
91	Manuscrise	1
92	Manuscrise, Documente istorice, Achiziții noi	1
93	Manuscrise, Secțiunea Bunuri (arhive mănăstirești și bisericești)	1
94	Ministerul Aparării Naționale (anii 1948-1950)	1
95	Ministerul Cultelor și Artelor	1
96	Ministerul de Externe	1
97	Ministerul de Justiție	1
98	Ministerul Industriei și Comerțului	1
99	Ministerul Lucrărilor Publice – Serviciul Tehnic Superior	1
100	Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale	1
101	Monitoare Oficiale	1
102	Ocârmuiri și subocârmuiri / Prefecturi și preturi (direcții județene)	1
103	Planuri și hărți (Teleorman)	1
104	Plășile județului Teleorman	1
105	Prefectura Jud. Gorj (SJAN Gorj)	1
106	Primăria Orașului Târgu-Jiu (SJAN Gorj)	1
107	Primăriile județului Teleorman	1
108	Reforma Agrară din 1921	1
109	Regia Exploatărilor Agricole și Zootehnice (ANIC)	1
110	Secțiunea Bunuri (arhive mănăstirești și bisericești)	1
111	Serviciul Tehnic și Serviciul de Alinieri (AN București)	1
112	Societatea Tramvaielor București (AN București)	1
113	SSI	1
114	SSRCI	1

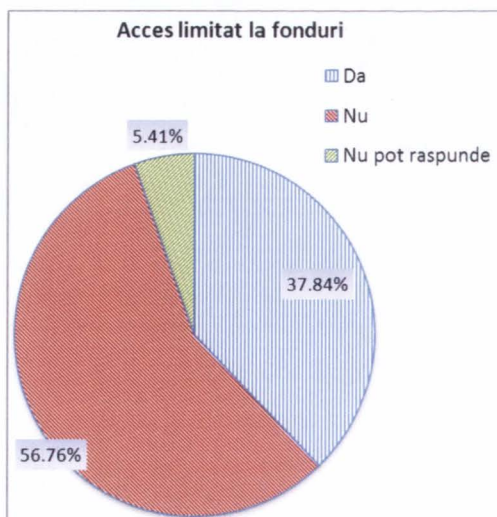
Întrebarea nr. 6: Sunteți mulțumit de numărul și calitatea instrumentelor de evidență ale fondurilor și colecțiilor arhivistice deținute de instituția Arhivelor Naționale ale României? Ce vă place și ce vă displace?

Sunteți mulțumit de numărul și calitatea instrumentelor de evidență ale fondurilor și colecțiilor arhivistice	Număr respondenți	Procent respondenți
Da	28	37.84%
Da - parțial mulțumit	15	20.27%
Nici mulțumit/Nici nemulțumit	8	10.81%
Nu	16	21.62%
Nu pot răspunde	7	9.46%
Total	74	100%

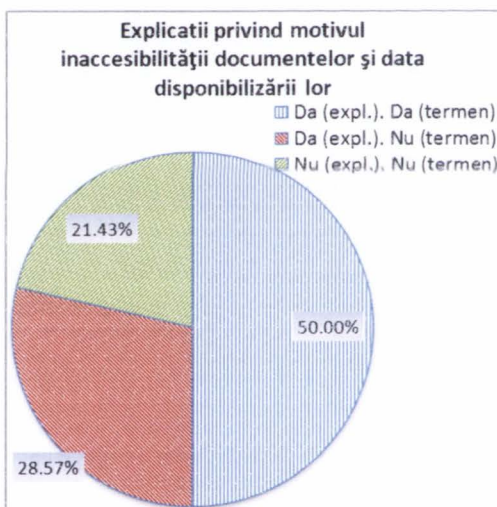
Întrebarea nr. 7: Considerați că accesul dvs. la documente a fost limitat? În ce fel?

Acces limitat la fonduri	Număr respondenți	Procent respondenți
Da	28	37.84%
Nu	42	56.76%
Nu pot răspunde	4	5.41%
Total	74	100.00%

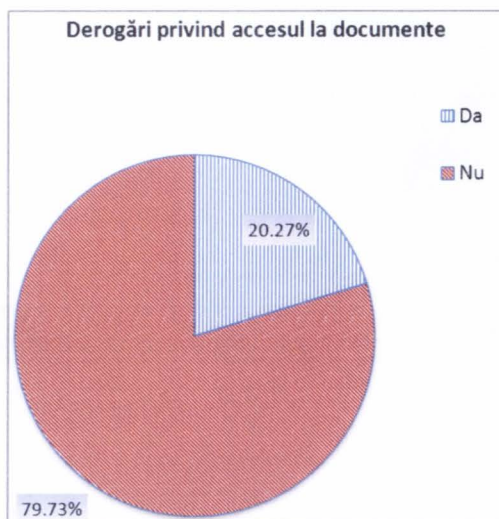
Întrebarea nr. 8: În cazul în care răspunsul la întrebarea anterioară este DA, vi s-a explicat care au fost motivele inaccesibilității documentelor, precum și data la care vor fi disponibile?

Explicații privind motivul inaccesibilității documentelor și data disponibilizării lor	Număr respondenți	Procent respondenți
Da (explicații). Da (termen)	14	50.00%
Da (explicații). Nu (termen)	8	28.57%
Nu (explicații). Nu (termen)	6	21.43%
Total	28	100.00%

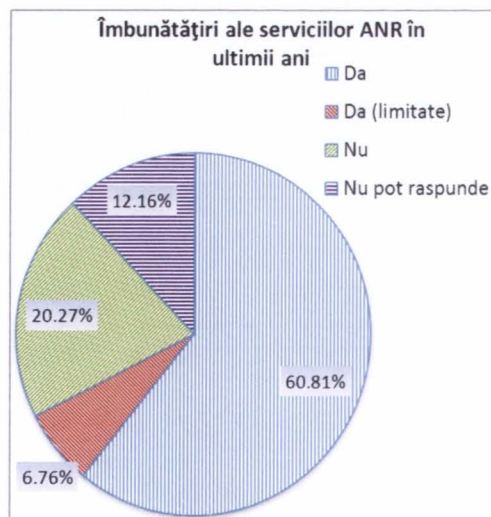
Întrebarea nr. 9: Ați beneficiat vreodată de derogări privind accesul la diferite documente? Detaliați.

Derogări privind accesul la documente	Număr respondenți	Procent respondenți
Da	15	20.27%
Nu	59	79.73%
Total	74	100%

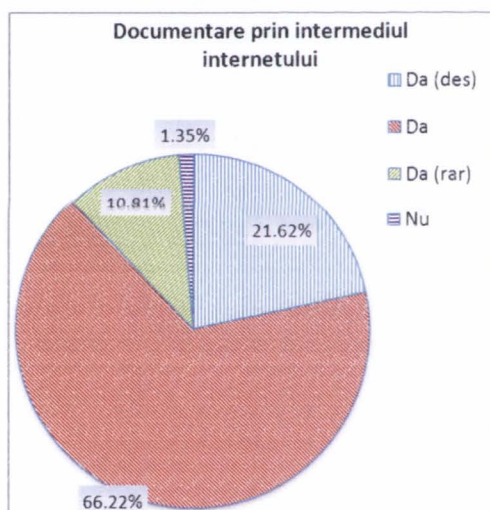
Întrebarea nr. 10: Ați observat îmbunătățiri ale serviciilor oferite de Arhivele Naționale ale României, în ultimii ani?

Îmbunătățiri ale serviciilor ANR în ultimii ani	Număr respondenți	Procent respondenți
Da	45	60.81%
Da (limitate)	5	6.76%
Nu	15	20.27%
Nu pot raspunde	9	12.16%
Total	74	100.00%

Întrebarea nr. 11: Obișnuiți să folosiți Internetul pentru documentare?

Documentare prin intermediul Internetului	Număr respondenți	Procent respondenți
Da (des)	16	21.62%
Da	49	66.22%
Da (rar)	8	10.81%
Nu	1	1.35%
Total	74	100%

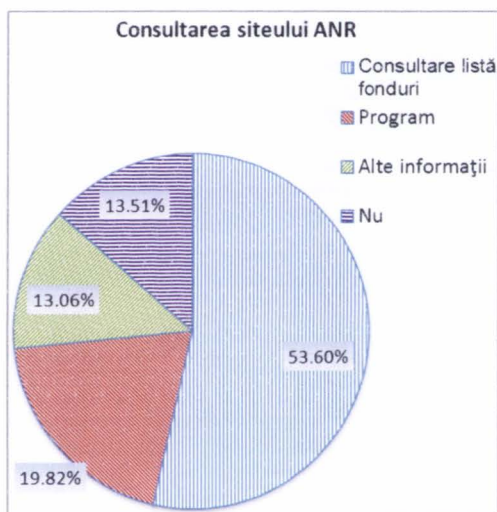
Întrebarea nr. 12: Ați accesat vreodată site-ul Arhivelor Naționale ale României? Dacă da, în ce scop?

Valori absolute (neponderate)¹⁴

Consultarea siteului ANR	Număr răspunsuri	Procent răspunsuri
Consultare listă fonduri/inventare	54	50.94%
Program de funcționare	26	24.53%
Alte informații (revista arhivelor, etc)	16	15.09%
Nu	10	9.43%
Total	106	100%

Valori ponderate¹⁵

Consultarea siteului ANR	Număr repondenți	Procent repondenți
Consultare listă fonduri/inventare	39.67	53.60%
Program de funcționare	14.67	19.82%
Alte informații (rev. arhivelor, etc.)	9.67	13.06%
Nu	10	13.51%
Total	74	100%

¹⁴ Repondenții au ales mai multe variante de răspuns.

¹⁵ Răspunsurile repondenților (cu 2, 3 răspunsuri) au fost ponderate: li s-au asignat valori procentuale <1 (0.5, respectiv 0.33).

Întrebarea nr. 13: Ce dotări tehnice considerați că ar fi necesare la nivelul Săliilor de studiu pentru a putea cerceta la standardele internaționale în domeniul arhivistic?

Valori absolute (neponderate)

Propuneri privind dotarea tehnică necesară	Număr răspunsuri	Procent răspunsuri
Scanner ¹⁶	30	27.78%
Atm. interioară ¹⁷	20	18.52%
PC	20	18.52%
Xerox	9	8.33%
Cititor microfilm	8	7.41%
Internet Wifi	4	3.70%
Ap. foto	2	1.85%
Alte cerințe	2	1.85%
Fără răspuns	13	12.04%
Total	108	100.00%

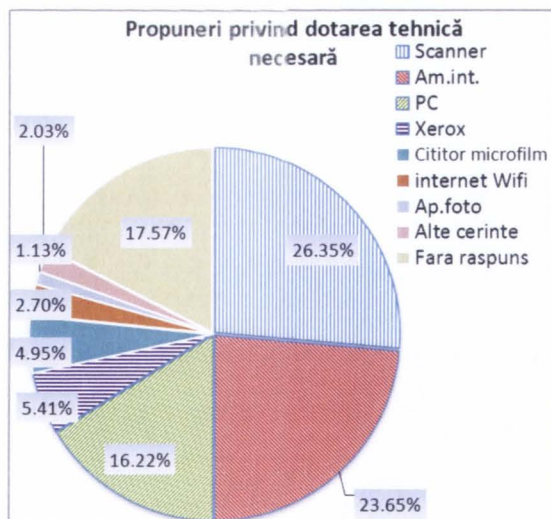
Valori ponderate

Propuneri privind dotarea tehnică necesară	Număr respondenți	Procent respondenți
Scanner ¹⁸	19.5	26.35%
Atm. interioară	17.5	23.65%
PC	12	16.22%
Xerox	4	5.41%
Cititor microfilm	3.67	4.95%
Internet Wifi	2	2.70%
Ap. foto	0.83	1.13%
Alte cerințe	1.5	2.03%
Fără răspuns	13	17.57%
Total	74	100.00%

¹⁶ Scanner (27,78%) = scanner comercial (12,04%), scanner microfilm (4,63%), scanner digitalizare performant (11,11%).

¹⁷ Atmosferă interioară (18,52%) includ răspunsurile privind amenajările interioare (mobiliu cu lumină și prize individuale, spațiu sport, stative pentru dosare), ambient (aer condiționat/jaluzele).

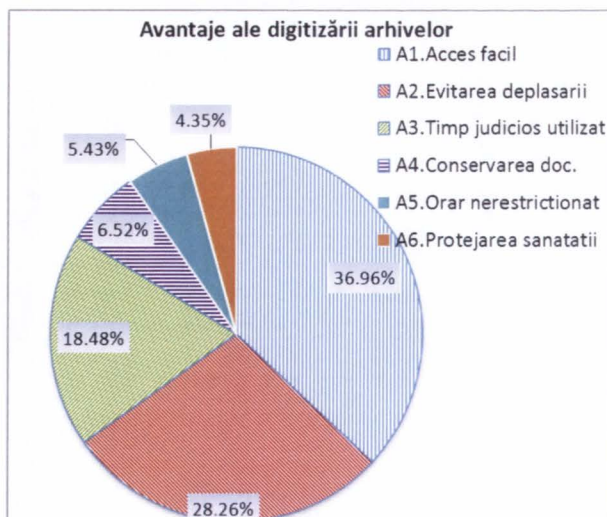
¹⁸ Scanner (26,35%) = scanner comercial (9,23%), scanner microfilm (6,08%), scanner digitalizare performant (11,04%).

Întrebarea nr. 14: Sub ce aspecte ar putea îmbunătăți digitalizarea documentelor Arhivelor Naționale ale României și accesarea lor prin Internet, activitatea dvs. de cercetare? Ce dezavantaje considerați că implică acest proces?

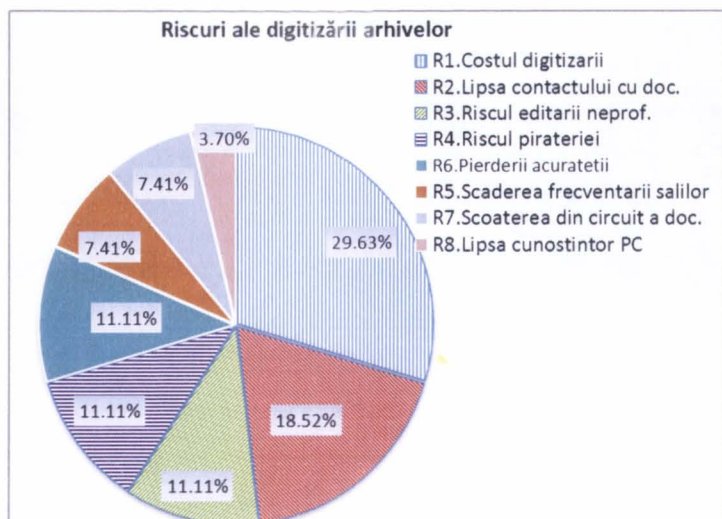
Valori absolute (neponderate)

Avantaje ale digitalizării arhivelor	Număr răspunsuri	Procent răspunsuri
A1. Acces facil/rapid/largit (=economie de timp)	34	36.96%
A2. Evitarea deplasării (=cheltuieli reduse)	26	28.26%
A3. Timp judicios utilizat (=creșterea randamentului studiului)	17	18.48%
A4. Conservarea documentelor	6	6.52%
A5. Program de studiu nerestricționat	5	5.43%
A6. Protejarea sănătății	4	4.35%
Total	92	100.00%

Valori absolute (neponderate)

Riscuri ale digitalizării arhivelor	Număr răspunsuri	Procent răspunsuri
R1. Costul digitalizării (timp, bani)	8	29.63%
R2. Lipsa contactului cu documentul sursă	5	18.52%
R3. Crește riscul editării neprofesioniste a documentelor inedite	3	11.11%
R4. Riscul pirateriei (securizarea doc.)	3	11.11%
R6. Pierderea acurateții prin dispariția unor detalii	3	11.11%
R5. Scăderea frecvenței sălilor de către cercetători (=pierderea locurilor de muncă)	2	7.41%
R7. Scoaterea din circuit a documentelor pe durata digitalizării	2	7.41%
R8. Lipsa cunostintor PC (la cercetatorii in varsta)	1	3.70%
Total	27	100.00%

Întrebarea nr. 15: Enumerați fondurile și colecțiile, de care sunteți interesat să fie digitalizate, cu prioritate, în cadrul Arhivelor Naționale ale României.

Nr. crt.	Fonduri și colecții propuse pentru a fi digitalizate cu prioritate	Numar de solicitanți
1	Fondurile CC al PCR integral (Secțiile Relații Externe, Cămară, Organizatoric, Ideologică, colecția Gheorghe Gheorghiu-Dej)	17
2	Fonduri produse de Ministerul de Interne (Direcția Generală a Poliției, IGJ, Inspectoratul General al Poliției, în general)	11
3	Fond Președinția Consiliului de Miniștri	10
4	Casa Regală (oficiale, Carol I. Personale, Elisabeta, Ferdinand, Maria, Administrația Domeniului Coroanei)	9
5	Colecțiile cele mai vulnerabile (documentele istorice dinainte de 1700, Colecția de Documente Muntenești)	6
6	Fondul Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, Fondul Ministerului Cultelor/Departamentului Cultelor, Fondul Ministerul Cultelor și Artelor	5
7	Fonduri mănăstirești, episcopale (Mănăstirea Radu Vodă, Mănăstirea Negoești etc)	5
8	Fototeca	5
9	Fondurile cele mai solicitate (după evidențele Arhivelor)	4
10	Fonduri Teleorman (primăriile, școlile, comitetele culturale, posturi de jandarmi, reforme agrare, stare civilă)	3
11	Manuscrise	3
12	Ministerul de Război (cele referitoare la instituția Armatei – legi, regulamente, ordine, acordarea de decorații)	3
13	Ministerul Economiei Naționale	3
14	Prefectura județului Teleorman	3

15	Primăria Municipiului București (Serviciul Secretariat, Serviciul Tehnic cu autorizații de construire a imobilelor din București)	3
16	Toate fondurile și colecțiile din secolul al XX-lea	2
17	Achiziții Noi	2
18	Fond Parlamentul României	2
19	Legiunea de jandarmi Teleorman	2
20	Mitropolia Țării Românești	2
21	Biroul Electoral al județului Teleorman	1
22	Antonescu Ion	1
23	Arhive economice și administrative	1
24	ARLUS	1
25	CSP	1
26	Cabinetul militar	1
27	CAER	1
28	Colecția Gabany	1
29	Consiliul de Stat al RSR	1
30	Digitalizarea planurilor de arhitectură (Primării, planuri, hărți)	1
31	Diplomația, relațiile bilaterale româno-franceze, negocierea și relațiile internaționale	1
32	Documente cartografice	1
33	Documente din perioada 1650-1860	1
34	Documentele cu stare precară de conservare și acele fonduri cerute la studiere mai frecvent de cercetătorii din străinătate	1
35	Documente de după 1830 (fondurile de departamente la ANIC și cele de Ocârmuiri la județe)	1
36	Fondurile diferitelor ministere	1
37	Fonduri familiale etc.	1
38	Fondurile de stare civilă (dată fiind importanța lor)	1
39	Fondurile legate de legislația privind cultura și patrimoniul. Fonduri legate de patrimoniu, muzee	1
40	Fotografie (Teleorman)	1
41	ISISP	1
42	Inventarele de fonduri	1
43	Liga Antirevizionistă Română	1
44	Ministerul Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale. Direcția Import-Export	1
45	Ministerul Cultelor (din perioada regimului comunist)	1
46	Ministerul Cultelor și Artelor	1
47	Ministerul Justiției	1
48	Ministerul Lucrărilor Publice	1
49	Ministerul Propagandei Naționale	1
50	MMSOS	1
51	Monitorul Oficial-Dezbaterile Adunării Deputaților și ale Senatului	1
52	Planuri și hărți (Teleorman)	1

53	PMR-Comitetul județean Teleorman	1
54	Reforma Agrară	1
55	SJAN Gorj Primăria orașului Târgu-Jiu	1
56	Sabin Manuilă	1
57	Secțiunea Bunuri (arhive mănăstirești și bisericești)	1
58	SSRCI	1
59	Stenogramele din organisme de conducere în timpul regimurilor dictatoriale succesive	1
60	Toate documentele de până la începutul secolului al XIX-lea	1

Întrebarea nr. 16: Propuneri și observații în legătură cu digitalizarea arhivelor istorice și activitățile desfășurate la nivelul Sălii de Studiu din cadrul Arhivelor Naționale ale României.

Propuneri	Număr repondenți	Propuneri privind digitalizarea arhivelor istorice și activitatea sălii de studiu	Număr propuneri
Da	37 repondenți	D.1 - Digitalizarea cu prioritate și actualizarea online a (tuturor) inventarelor	8
		D.2 - Preluarea fotocopiilor scanate/fotografiate de la cercetători cu eventala reducere a taxei de fotografiere (sau chiar renunțarea la ea)	8
		D.3 - Dotare cu tehnică de calcul a sălii de studiu (scanner, PC/laptopuri/tablete, imprimante, xerox, cititoare performante de microfilme)	6
		D.4 - Personalul arhivelor (mai amabil, mai instruit în utilizarea eficientă a tehnicii de calcul)	3
		D.5 - Modernizarea sălii de studiu (mai mare, mai confortabilă)	3
		D.6 - Digitalizare prioritară a unor tipuri de dosare mai curând decât unor fonduri întregi: dosare foarte cerute, dosare în stare avansată de degradare, dosare foarte valoroase.	3
		D.7 - Baza de date pentru managementul documentelor (statusul documentelor)	3
		D.8 - Eliminarea taxei de fotografiere	2
		D.9 - Comenzi prin email (eliminarea birocrăției)	2
		D.10 - Digitalizarea cu colaboratori externi (cadre didactice)	1
		D.11 - Digitalizarea prin parteneriate cu facultățile de istorie (practica studenților)	1
		D.12 - Digitalizarea prin angajarea de personal suplimentar propriu (sală de lectură, prelucrare)	1
		D.13 - Digitalizarea prin inițierea de proiecte în colaborare cu cercetători din instituții variate (arhive,	1

institute de cercetare, facultăți, profesori secundari)
finanțate prin accesarea unor fonduri guvernamentale/
europene

D.14 - Digitalizarea prioritară a documentelor
microfilmate

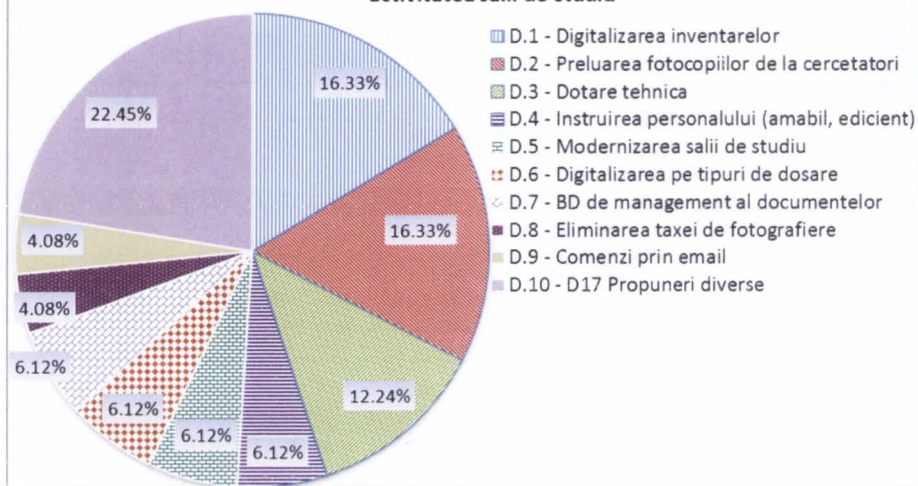
D.15 - Digitalizarea cu respectarea normelor de
digitalizare și standardelor tehnice pe plan european

D.16 - Acces online la documente

D.17 - Alte propuneri

Nu 37
respondenți -

**Propuneri privind digitalizarea arhivelor istorice și
activitatea sălii de studiu**

Public's opinion on Digitisation and Access to the Research on Documents within the National Archives of Romania (abstract)

The present article, part of the author's dissertation paper in Archivistics, is based on the data gathered through a questionnaire at which 74 users responded. It is about users that attend the National Archives of Romania's reading rooms (historians, researchers, universitar-graduated specialists from the Faculty of History and the undergraduate education system, curators, philologists, Phd students in History, MA students in History, journalists, inginiers, economists, retired persons, etc).

The research was made by distributing a questionnaire via e-mail and Facebook. The results prove the typologies of the public from the reading rooms of the National Archives of Romania, their perception on the accessibility to the documents and the expectations they have regarding the digitisation process of the institution.